

PROGRAM SPOŁECZNIK 2022 – 2024

WSTĘP

Program Społecznik funkcjonuje od 2017 roku wspierając działania oddolne mieszkańek i mieszkańców Pomorza Zachodniego. Dzięki zaangażowaniu oraz aktywności lokalnych środowisk, pracy społecznej członkiń i członków organizacji pozarządowych, współpracy tysięcy wolontariuszy oraz otwartości partnerów, w regionie zrealizowano dotychczas blisko dwa tysiące projektów. Miały one szeroki zakres tematyczny obejmujący zagadnienia: sportowe, ekologiczne, kulturalne, edukacyjne, wspierające, a ich wspólnym mianownikiem była i nadal będzie integracja lokalnych społeczności.

Jak pokazały doświadczenia dwóch jednorocznych i jednej trzyletniej edycji, ilość składanych wniosków rośnie z roku na rok. Od początku funkcjonowania Programu dwukrotnie zwiększyła się liczba podmiotów wnioskujących o dofinansowanie w poszczególnych naborach. W 2017 roku złożono 1152 wnioski, natomiast w 2021 roku dla porównania było ich 2015. Łącznie złożono blisko 5,4 tysiąca wniosków, co pokazuje, że Program cieszy się zainteresowaniem. Zarówno powyższe liczby, jak i osiągnięte rezultaty wpłynęły na podjęcie decyzji o kontynuacji przedsięwzięcia. Program Społecznik 2022-2024 ma być w dalszym ciągu oddolnym narzędziem dającym możliwość działania na rzecz regionu, poprzez realizację projektów o charakterze lokalnym.

Biorąc pod uwagę powyższe, Program nieustannie przyczynia się do realizacji Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030, która wśród czterech celów strategicznych jako pierwszy z nich wskazuje cel pn. Otwarta społeczność, świadomi mieszkańcy i zaangażowane społeczności – otwarte i przygotowane na wyzwania przyszłości. Przyjęta formuła wieloletnia daje natomiast gwarancję ciągłości finansowania inicjatyw, stabilność finansowania i możliwość wspierania zainteresowanych podmiotów.

Kształt Programu na najbliższe 3 lata uległ zmianie, w stosunku do ostatniej edycji. Po przeprowadzeniu ewaluacji i dotychczasowych doświadczeń, zdecydowano iż Społeczniczki i Społecznicy będą mogli brać udział w naborach w ramach jednego filaru – mikrodotacje. Daje on możliwość zdobycia dofinansowania w wysokości do 5 tysięcy złotych na projekt. Nadal w Programie podkreślana jest rola wolontariuszek i wolontariuszy, którzy wnoszą ogromny wkład w realizowane działania. Ich praca może być wykazywana jako wkład własny wnioskodawcy, tym samym wkład własny finansowy nie jest wymagany. Priorytetowo traktowane będzie również zaangażowanie społeczne, przez które rozumie się współpracę ze społecznością lokalną, partnerami, podejmowanie działań aktywnie angażujących najbliższe otoczenie na rzecz realizacji projektu. Kontynuuje się premiowanie działań w zakresie ekologii i młodzieży. Całościowo budżet programu na lata 2022-2024, w ramach zaplanowanych naborów pozwoli na dofinansowanie około dwóch tysięcy projektów. Wnioskodawcy, tak jak w dotychczasowych edycjach, będą otrzymywać granty za pośrednictwem Operatora. W dalszym ciągu Program zakłada również wsparcie doradcze i animacyjne prowadzone przez animatorów w tzw. subregionach.

Program Społecznik 2022-2024 to wyraz dążeń do rozwijania tożsamości regionalnej Pomorza Zachodniego oraz wzmacniania więzi społecznych i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w społecznościach lokalnych: wsi, miast, dzielnic, osiedli, gmin województwa zachodniopomorskiego. Jest on wyrazem otwartości na potrzeby zgłaszane przez organizacje pozarządowe i aktywnych mieszkańców, jednocześnie stanowi nadzieję na wspólną pracę na rzecz dobra każdego z nas.

POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Ilekroć w niniejszym Programie jest mowa o:
 - 1) **Programie** - należy przez to rozumieć Program Społecznik 2022 - 2024;
 - 2) **ustawie** - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 poz. 1057 z późn.zm.)
 - 3) **organizacjach** - należy przez to rozumieć organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy;
 - 4) **Województwie** - należy przez to rozumieć Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego;
 - 5) **Zarządzie Województwa** - należy przez to rozumieć Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego;
 - 6) **konkursie** - należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 ust. 2 ustawy;
 - 7) **mikrodotacjach** - należy przez to rozumieć dotację w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt. 1 lit e oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. 2021 poz. 305 z późn. zm.);
 - 8) **zadaniu publicznym** - należy przez to rozumieć zadania określone w art. 4 ustawy;
 - 9) **środkach publicznych** - rozumie się przez to środki publiczne, o których mowa w ustawie o finansach publicznych, przeznaczone na wydatki publiczne w rozumieniu tej ustawy;
 - 10) **regrantingu** - należy przez to rozumieć przekazanie otrzymanej przez organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 dotacji przez tzw. Operatora projektu (za wiedzą i zgodą organu, który tej dotacji udzielił) innym organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 (tzw. realizatorom projektu) w celu realizacji przez nie zadania publicznego;
 - 11) **Operatorze** - rozumie się przez to organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3, którym organ administracji publicznej zleca realizację zadania publicznego w sferze, o której mowa w art. 4, w sposób, o którym mowa w art. 16a ustawy;
 - 12) **realizatorze projektu** - rozumie się przez to organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3, którym Operator projektu zleca realizację zadania;
 - 13) **grupie nieformalnej** - rozumie się przez to nie mniej niż trzy osoby nieposiadające osobowości prawnej, wspólnie realizujące lub chcące realizować działania w sferze pożytku publicznego.
 - 14) **projekcie** - rozumie się przez to zadanie publiczne w sferze, o której mowa w art. 4 ustawy, realizowane przez realizatora projektu, w sposób o którym mowa w art. 16a ustawy;
 - 15) **generatorze wniosków** - należy przez to rozumieć narzędzie internetowe umożliwiające w szczególności wypełnienie, przez realizatorów projektów, wniosków na mikrodotacje.

§ 2

CELE PROGRAMU

1. Głównym celem Programu jest budowanie tożsamości i spójności regionu poprzez wspieranie i promowanie inicjatyw mieszkańców Pomorza Zachodniego, wzmacnianie zaufania i więzi między obywatelami (kapitału społecznego), zdolności do współpracy w najbliższym otoczeniu dla osiągnięcia wspólnych celów oraz wzmacniania zbieżnych wartości.
2. Cel główny Programu realizowany będzie poprzez cele szczegółowe, w tym m.in.:
 - 1) wspieranie i upowszechnianie otwartych i aktywnych postaw obywatelskich,
 - 2) uwrażliwianie na potrzeby najbliższego otoczenia,
 - 3) wspieranie i promowanie wolontariatu, w celu budowy tożsamości i spójności społecznej;
 - 4) „transfer” dobrych praktyk i doświadczeń Programu na Pomorzu Zachodnim,
 - 5) wspieranie działań zwiększających zaangażowanie młodzieży w życie lokalnych i szkolnych społeczności, wzmacniających świadomość obywatelską uczniów i studentów oraz pobudzających młodych do tworzenia własnych inicjatyw na rzecz najbliższego otoczenia,
 - 6) działania proekologiczne podejmowane w celu poprawy kondycji środowiska naturalnego, jak i zwiększania świadomości ekologicznej mieszkank i mieszkańców Pomorza Zachodniego.
3. Priorytetowo, przy wdrażaniu Programu, traktowane będzie zaangażowanie społeczne, przez które rozumie się współpracę ze społecznością lokalną, partnerami, podejmowanie działań aktywnie angażujących najbliższe otoczenie na rzecz realizacji projektu. Zaangażowanie społeczne rozumiane jest jako budowanie współpracy i relacji, a nie jako świadczenie wolontariatu czy pracy społecznej.
4. Program realizowany będzie w oparciu o wartości, jakimi są: otwartość, zaufanie, współpraca, wzajemna pomoc, tolerancja, aktywność, szacunek, godność.

§ 3

SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

1. Realizatorami Programu są:
 - 1) **Zarząd Województwa Zachodniopomorskiego** w zakresie bieżącej współpracy z Operatorem;
 - 2) **Operator** w szczególności w zakresie ogłoszenia konkursu na realizację mikrodotacji, przeprowadzenia naborów, realizacji nadzoru nad projektami, sprawozdawczości, działań promocyjno-informacyjnych Programu i dofinansowanych projektów;
2. **Realizatorzy projektów** w zakresie realizacji zadań w ramach mikrodotacji.
3. Realizacja Programu odbywać się będzie na zasadach **regrantingu** tj. poprzez ogłoszenie, przez Zarząd Województwa, otwartego konkursu ofert na wyłonienie Operatora (Operatorów) – organizacji pozarządowej w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy oraz podmiotu, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy, którego działalność statutowa mieści się w obszarze zadań publicznych samorządu, i który w imieniu Województwa zajmie się organizacją naborów wniosków na mikrodotacje oraz ich przyznawaniem, rozliczaniem i promocją.
4. Wybór Operatora dokona Zarząd Województwa na podstawie rekomendacji komisji konkursowej powołanej do opiniowania ofert w ramach otwartego konkursu ofert na wybór Operatora. Tryb powołania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w ramach otwartych konkursów ofert szczegółowo określone zostały w § 11 Programu współpracy Województwa Zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2022, przyjętego Uchwałą Nr XXIX/336/21 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 października 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Województwa Zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi na rok 2022”.
5. Operator, o którym mowa w § 1 ust. 1 pkt 11, zobowiązany jest do ogłoszenia każdego roku co najmniej jednego naboru wniosków w ramach naboru wniosków na mikrodotacje. W przypadku nie rozdysponowania wszystkich środków – do ogłoszenia kolejnego konkursu.
6. Operator może udzielić wsparcia:
 - 1) organizacjom pozarządowym lub podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy;
 - 2) organizacjom pozarządowym (tzw. Opiekunom) realizującym projekty wspierające przedsięwzięcia wykonywane/podejmowane i prowadzone przez grupy nieformalne. Przewidziane w projektach działania animacyjne, promocyjne i informacyjne mają zachęcać / motywować społeczność lokalną do aktywności i zapewniać jej wiedzę konieczną do pozyskiwania środków (na działania).
7. Grupa nieformalna we współpracy z Opiekunem, może ubiegać się o wsparcie realizacji projektu, którego cel mieści się w sferze zadań publicznych, określonych w art. 4 ustawy.
8. Projekt złożony przez Opiekuna może dotyczyć wyłącznie potrzeb i działań określonych i realizowanych przez grupę nieformalną.
9. Niedopuszczalne jest przyznanie wsparcia Opiekunowi, który planuje umożliwić realizację projektu członkom grupy nieformalnej pełniącym funkcje w organach statutowych organizacji – Opiekuna.
10. W przypadku wsparcia realizacji przedsięwzięcia podejmowanego przez grupę nieformalną za pośrednictwem Opiekuna, umowa zawierana jest między Operatorem, a Opiekunem. Z umowy powinno jasno wynikać, że wspierane są działania grupy nieformalnej.
11. Zgodnie z celem Programu, obligatoryjnym jest wskazanie przez realizatorów projektów zaangażowania, oprócz członków organizacji, również innych mieszkańców społeczności lokalnej, organizacji, instytucji, w realizację projektu, zgodnie z celem Programu wskazanym w § 2 ust 3.
12. Obowiązkiem każdego realizatora projektu jest zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Dostępność musi być zapewniona co najmniej w minimalnym wymiarze, o którym mowa w art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
13. Decyzją Zarządu Województwa możliwe jest wskazywanie, w danych roku kalendarzowym czy naborze, dodatkowych priorytetowych obszarów działania w ramach Programu.
14. Zakłada się premiowanie organizacji, które:
 - 1) planują prowadzić działania wpisujące się w obszary priorytetowe Programu;
 - 2) po raz pierwszy wnioskują o otrzymanie mikrodotacji w ramach Programu, tj. nie uczestniczyły w realizacji Programu, jak i jego poprzedniej edycji w latach 2019-2021;
 - 3) terminowo i poprawnie się sprawozdają;
 - 4) skonsultują projekt / wniosek z animatorem.
15. Szczegółowe warunki realizacji zadania zostaną określone w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na wybór Operatora.
16. Szczegółowe i ostateczne warunki realizacji, finansowania i rozliczenia zadania zostaną określone w umowie zawartej pomiędzy Województwem a Operatorem.

NARZĘDZIA PROGRAMU SPOŁECZNIK

§ 4 MIKRODOTACJE

1. Kontynuuje się podział województwa zachodniopomorskiego na **5 subregionów**, w których będzie można składać wnioski na mikrodotacje, tj.:
 - 1) Subregion A - Miasto Szczecin, powiat policki;
 - 2) Subregion B - Miasto Świnoujście, powiaty: goleniowski, gryficki, kamieński, łobeski;
 - 3) Subregion C - powiaty: choszczeński, drawski, kołobrzeski, świdwiński, wałecki;
 - 4) Subregion D - Miasto Koszalin, powiaty: białogardzki, koszaliński, sławieński, szczecinecki;
 - 5) Subregion E - powiaty: gryfiński, myśliborski, pyrzycki, stargardzki.
2. Nabór wniosków na mikrodotacje prowadzony będzie przy wykorzystaniu generatora wniosków, przy pomocy którego ogłoszone zostaną nabory wniosków na każdy z subregionów osobno.
3. Roczna wysokość środków przeznaczona na realizację **Naboru wniosków na Mikrodotacje** wynosi **2 925 000 złotych brutto** (słownie: dwa miliony dziewięćset dwadzieścia pięć tysięcy złotych 00/100).
4. W ramach Programu realizatorom projektów udzielane będą mikrodotacje w wysokości do **5 000,00 złotych brutto** (słownie: pięć tysięcy złotych) na realizację zadań własnych samorządu mieszczących się w sferach pożytku publicznego wynikających z art. 4 ust 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
5. Przewiduje się dofinansowanie min. 117 przedsięwzięć w każdym z ww. subregionów rocznie.
6. Zakłada się możliwość złożenia dwóch wniosków przez jedną organizację w każdym z naborów, przy czym jeden może być z grupą nieformalną.
7. Wnioski złożone na mikrodotacje będą poddawane ocenie przez powołaną w drodze uchwały Zarządu Województwa, **Komisję Oceny Wniosków**, działającą w każdym subregionie odrębnie, z zastrzeżeniem, że w pracach każdej Komisji udział wezmą m.in.:
 - 1) przedstawiciele Operatora;
 - 2) przedstawiciele Województwa;
 - 3) przedstawiciele różnych środowisk, w tym samorządów lokalnych i ekspertów.
 - 4) przedstawiciel Młodzieżowego Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego – jako głos doradczy; Liczba członków/chłonków Komisji nie może przekroczyć 5 osób.
8. Wsparcia merytoryczne dla wnioskodawców z każdego subregionu, udzielać będą animatorki i animatorzy, wyłonieni w otwartej procedurze naboru przez Operatora.
9. Szczegółowe zasady zatrudniania animatorek/animatorów określać będzie ogłoszenie o naborze przygotowane przez Operatora.
10. Szczegółowe zasady wyboru członków/chłonków i prac Komisji określać będzie Regulamin przygotowany przez Operatora.
11. Szczegółowe zasady Naboru Wniosków na Mikrodotacje określać będzie Regulamin przygotowany przez Operatora.

§ 5 INNE DZIAŁANIA

1. W ramach wdrażania Programu w latach 2022 – 2024 przewiduje się również:
 - 1) realizację otwartego konkursu ofert na rozwój i promocję wolontariatu na Pomorzu Zachodnim;
 - 2) realizację otwartego konkursu ofert na dofinansowanie wkładu własnego do projektów finansowanych z funduszy zewnętrznych;
 - 3) zakup świadczenia usługi w zakresie generatora wniosków;
 - 4) realizację działań promocyjnych, o których mowa w § 10 Programu;
 - 5) obsługę Programu przez Operatora, o którym mowa w § 3;
2. Wysokość środków przeznaczona na realizację działań, o których mowa w ust. 1, wynosi **1 000 000 złotych brutto** (słownie: jeden milion złotych 00/100).
3. Szczegóły działań, o których mowa w ust. 1, przyjmowane będą w drodze odrębnych uchwał Zarządu Województwa.

§ 6

DZIAŁANIA SPECJALNE

1. W razie wystąpienia stanu epidemiologicznego, stanu klęski żywiołowej czy katastrofy naturalnej itp. uniemożliwiającego tradycyjną realizację mikrodotacji, możliwe będzie uruchomienie specjalnego naboru wniosków na tzw. działania pomocowe.
2. Szczegółowe zasady naboru wniosków w sytuacjach, o których mowa w ust. 1 określać będzie Regulamin naboru przygotowany przez Operatora.
3. Wysokość środków przeznaczona na realizację działań, o których mowa w ust. 1, uzależniona będzie od dostępności środków i każdorazowo określana w drodze decyzji Zarządu Województwa.

§ 7

PRZEWIDYWANE EFEKTY PROGRAMU

1. Każdego roku Realizacja Programu przyczyni się do osiągnięcia następujących rezultatów:
 - 1) **ilościowych** - umożliwiając dofinansowanie w skali województwa zachodniopomorskiego:
 - a) min. 580 / 590 mikrodotacji,
 - b) min. 1 wniosku na dofinansowanie wkładu własnego i/lub min. 1 wniosku na wsparcie powstania/ funkcjonowania regionalnych centrów działających na rzecz organizacji pozarządowych;
 - c) min. 1 wniosku na wsparcie i promocję wolontariatu,
 - 2) **jakościowych, wpływając m.in. na:**
 - a) budowanie otwartych i aktywnych postaw obywatelskich,
 - b) poprawę jakości życia mieszkańców Pomorza Zachodniego,
 - c) rozwój kapitału społecznego Pomorza Zachodniego,
 - d) budowanie tożsamości i więzi lokalnych,
 - e) rozwój i promocję wolontariatu,
 - f) pozyskiwanie środków spoza budżetu Województwa poprzez dofinansowywanie wkładów własnych,
 - g) promocję regionu poprzez tworzenie banku dobrych praktyk.

§ 8

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

1. Operator na bieżąco monitoruje realizację zadań wynikających z Programu, w tym m.in. liczbę udzielonych mikrodotacji, wysokość dostępnych środków finansowych, tworzy i aktualizuje wykaz dofinansowanych działań, sprawując bieżący nadzór.
2. Ewaluacji dokonuje Operator po zakończeniu każdego roku realizacji Programu, która będzie dołączana do sprawozdania z realizacji zadania.
3. W procesie ewaluacji Operator w szczególności bierze pod uwagę: poziom zainteresowania udzielanym wsparciem, grupy odbiorców, efektywność wdrażania Programu i realizacji jego celów, skuteczność w dotarciu z informacją o wsparciu do właściwych grup odbiorców Programu, zasięg geograficzny i „białe plamy”.
4. Szczegółowe zasady monitoringu i ewaluacji Programu określone zostaną w umowie zawartej pomiędzy Samorządem Województwa, a Operatorem.

§ 9

FINANSOWANIE PROGRAMU

1. Wysokość środków przeznaczona na realizację Programu w 2022 roku została określona w projekcie budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na 2022 rok i wynosi 4.000.000 mln zł.
2. Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach uchwalanych w latach 2022 - 2024 budżetów Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego oraz Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Zachodniopomorskiego.
3. Środki zaplanowane na realizację Programu w latach 2022 - 2024 określa się w wysokości 12.000.000 mln zł.

§ 10 PROMOCJA PROGRAMU

1. Program Społecznik na zasięg regionalny. Zakładając dotarcie z informacją do szerokiego grona mieszkańców Pomorza Zachodniego planuje się szereg działań promocyjnych. Wśród przyjętych narzędzi promocji znajdują się w szczególności: konferencje prasowe, publikacje prasowe, emisje spotów radiowych, działania w social mediach, spotkania informacyjno – promocyjne, materiały informacyjno – promocyjne.
2. Zgodnie z zasadami Programu obligatoryjnym jest promowanie przez realizatorów projektów, źródła finansowania inicjatyw, jakim jest Program Społecznik stosując m.in. zapis „Program zainicjowany przez Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego”.
3. Szczegółowe zasady promocji Programu przez Operatora i realizatorów określone będą odpowiednio w umowie oraz w Regulaminie, o których mowa odpowiednio w § 3 ust. 16 i § 4 ust. 11.

§ 11 OKRES REALIZACJI PROGRAMU

Program Społecznik obowiązuje od 01 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2024 r.

§ 12 POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Niezbędne dokumenty określające zasady wdrożenia, realizacji i podsumowania Programu Społecznik, w tym w szczególności ogłoszenie otwartego konkursu ofert na Operatora przyjmowane będą w drodze odrębnych uchwał Zarządu Województwa.
2. Zmiany w Programie dokonywane będą w drodze uchwał Zarządu Województwa lub w innych przypadkach przewidzianych przepisami prawa.
3. W sprawach nie uregulowanych w niniejszym Programie zastosowanie mają przepisy ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawy Kodeks Cywilny, ustawy o finansach publicznych oraz ustawy Prawo zamówień publicznych.